

4t Congrés de les Dones del Baix Llobregat

L'IMPACTE DE LRSAL A LES POLÍTIQUES DE DONES

Creiem important recordar algunes iniciatives legislatives que s'han produït darrerament i que han amenaçat alguns drets fonamentals ja assolits per les dones. Ens estem referint, en primer lloc, a l'aprovació per part del Consell de Ministres, el 20 de desembre de 2013, de la reforma de la Llei orgànica 2/2010, de salut sexual i reproductiva, reguladora de la interrupció voluntària de l'embaràs. Aquesta proposta limitava el dret de les dones a prendre decisions en aspectes tan fonamentals que afecten la seva salut i llibertat. Han estat nombroses les accions de rebuig i, recentment, hem conegut la retirada de la reforma de la Llei.

També, en aquest sentit, i aquest és el tema que ens ocupa, volem plantejar en aquest 4t Congrés de les Dones del Baix Llobregat la preocupació que ha generat el possible impacte de la Llei 27/2013, de 27 de desembre de 2013, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local (LRSAL), en la continuïtat del conjunt de les polítiques de dones que desenvolupem als nostres municipis.

Segons s'indica al preàmbul de la LRSAL, es pretén sotmetre a revisió la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases de règim local (LRBRL), amb el pretext d'assolir els següents objectius, que citem textualment:

- “- clarificar les competències municipals per evitar duplicitats amb les competències d'altres administracions.*
- racionalitzar l'estructura organitzativa de l'Administració local d'acord amb els principis d'eficiència, estabilitat i sostenibilitat financera.*
- garantir un control financer i pressupostari més rigorós, i*
- afavorir la iniciativa econòmica privada evitant intervencions administratives desproporcionades”.*

L'article 7 de la LRBRL, a la nova redacció donada per la LRSAL, classifica les **competències de les entitats locals** en 3 tipus:

- **pròpies:** referides a l'art. 25 de la LRBRL, a la redacció de LRSAL.
- **delegades:** atribuïdes per l'Estat i comunitats autònomes per disposició normativa (no necessàriament amb rang de llei) o per acord de delegació

- **les que no són pròpies ni delegades** i que tan sols es poden exercir per part de les entitats locals, de conformitat amb l'art 7.4 de la LRBRL, a la redacció de la LRSAL, quan:
 - no es posi en risc la sostenibilitat financera del conjunt de la hisenda municipal.
 - no s'incorri en el supòsit d'execució simultània del mateix servei públic amb una altra Administració pública.

Per tant, amb l'entrada en vigor de la LRSAL, les entitats locals no podrien continuar exercint competències que no li hagin estat atribuïdes, ja sigui com a pròpies o com a delegades; llevat que es compleixin els supòsits abans esmentats.

Quant a les competències pròpies, amb la modificació de l'art. 25 efectuada per la LRSAL, es pot interpretar que **els municipis poden exercir competències pròpies** sobre matèries no incloses a la llista indicada a l'art. 25. **si li són atribuïdes per les lleis sectorials estatals i autonòmiques.**

La LRSAL estableix també, a la modificació que realitza de l'art. 27 de la LRBRL, un **catàleg de competències, que poden ser delegades per l'Administració de l'Estat i les comunitats autònomes als municipis**, entre les quals es mencionen **la prestació dels serveis socials, la promoció de la igualtat d'oportunitats i la prevenció de la violència contra la dona.**

Tenint en compte aquestes consideracions, a continuació esmentarem la normativa que dóna cobertura a diversos serveis i activitats en matèria d'igualtat que es presten als municipis:

1. **La Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes**
2. **La Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista**

1. **La Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes**, al seu article 21.1 diu: ***"Las Entidades Locales integrarán el derecho de igualdad en el ejercicio de sus competencias y colaborarán, a tal efecto, con el resto de las Administraciones públicas."***

l'article 22 d'aquesta mateixa Llei orgànica, sobre Accions de planificació equitativa dels temps, diu: ***"Con el fin de avanzar hacia un reparto equitativo de los tiempos entre mujeres y hombres, las corporaciones locales podrán establecer Planes Municipales de organización del tiempo de la ciudad. Sin perjuicio de las competencias de las Comunidades Autónomas, el Estado podrá prestar asistencia técnica para la elaboración de estos planes"***.

2. La Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, al seu article 56, diu literalment:

"1. Els serveis d'informació i atenció a les dones són serveis d'informació, assessorament, primera atenció i acompanyament, si escau, amb relació a l'exercici dels drets de les dones en tots els àmbits relacionats amb la seva vida laboral, social, personal i familiar.

2. Els serveis d'informació i atenció a les dones, en tot cas, s'han de coordinar amb els serveis d'atenció especialitzada i han de dinamitzar i impulsar la coordinació i la col·laboració amb tots els agents comunitaris, especialment amb els grups i les organitzacions de dones.

*3. Els serveis d'informació i atenció a les dones **es destinen a totes les dones, especialment les que pateixen situacions de violència masclista**".*

L'article 64, sobre Creació i gestió dels serveis de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral, diu:

"1. Correspon a l'Administració de la Generalitat la creació, la titularitat, la competència, la programació, la prestació i la gestió de tots els serveis detallats per l'article 54.2 en col·laboració amb els ens locals, excepte els serveis d'informació i atenció a les dones.

*2. **Els municipis tenen la competència de crear, programar, prestar i gestionar els serveis d'informació i atenció a les dones.** També poden prestar i gestionar els serveis de la competència de la Generalitat d'acord amb els instruments i en els termes que estableix el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril. Els municipis han d'establir per reglament la distribució territorial, el règim de prestació, l'organització i la dotació d'aquests serveis".*

L'article 76, sobre Responsabilitats públiques, amplia dient:

"1. L'Administració de la Generalitat i els municipis de Catalunya són les administracions públiques competents en matèria dels serveis de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral, i també de les prestacions establertes en aquesta Llei, d'acord amb el que determinen aquest títol i, si escau, la legislació sobre organització territorial i règim local.

2. Sens perjudici de les competències que d'acord amb la Llei els corresponen, els municipis també poden exercir competències pròpies de l'Administració de la Generalitat per via de delegació o de fórmules de gestió conjunta".

L'article 83, sobre Competències dels municipis, diu:

"1. Correspon als municipis:

a) *Programar, prestar i gestionar els serveis d'informació i atenció a les dones i efectuar la derivació als diferents serveis en els termes especificats per aquesta llei.*

b) *Prestar o gestionar altres serveis de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral, d'acord amb el que s'estableixi per mitjà d'un conveni amb l'Administració de la Generalitat.*

c) *Col·laborar en la gestió de les prestacions econòmiques i les subvencions que aquesta llei estableix.*

d) *Complir totes les altres funcions establertes per aquesta llei que, en raó de les competències respectives, els correspongui assumir amb relació a les dones que pateixen o han patit violència masclista.*

e) *Complir les altres competències atribuïdes per disposició legal.*

2. Els municipis amb una població inferior a 20.000 habitants poden delegar les seves competències a una mancomunitat de municipis o a altres ens locals”.

En definitiva, es pot concloure que, tot i els intents de la Llei de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local (LRSAL) per restringir el marc competencial dels ajuntaments, aquestes dues lleis donen empara als municipis perquè puguin continuar prestant, com venen fent fins ara, polítiques adreçades a les dones.

I això inclouria la creació i gestió de centres d'informació i de recursos, com els que tenen molts ajuntaments de la comarca, des dels quals es porten a terme, amb la màxima garantia de qualitat i de proximitat, accions encaminades a l'assoliment d'una major igualtat efectiva entre dones i homes i a la lluita contra la violència masclista.